

Asia: VN/26458/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksen tavoitteet

Huomiot esityksen tavoitteista

Esityksessä kuvatut tavoitteet parantavat toteutuessaan liikenneturvallisuutta ja liikenneympäristön esteettömyyttä. Erityisesti kaupungeille ja kunnille annettavien sääntelymahdollisuuksien avulla voidaan helpottaa yhteiskäyttöisten mikroliikennepalveluiden hallintaa ja sitä kautta parantaa liikenneturvallisuutta. Myös kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän kuljettamista koskevalla promillerajalla voidaan edistää liikenneturvallisuutta. Kaiken kaikkiaan esityksessä kuvatut tavoitteet tuovat kaivattua parannusta mikroliikkumisen sujuvuuteen ja turvallisuuteen.

Esityksen vaikutukset

Huomiot esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

Mikroliikennelupa antaa kaupungille mahdollisuuden säädellä yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen toimintaa. Kaupunki voi asettaa rajoituksia esimerkiksi ajonopeuksille, pysäköintialueille ja käyttöajoille (kuten yöaikaiset ajokiellot). Lisäksi kaupunki voi määritellä käyttökauden aloitus- ja lopetusajankohdat sekä lautojen operaattorikohtaisen enimmäismäärän kaupungin alueella. Toimenpiteillä voidaan parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenneympäristön esteettömyyttä sekä vähentää yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen kunnossapidolle aiheutuvaa haittaa. Vaikutukset riippuvat kuitenkin siitä, minkälaisia rajoituksia kukin kaupunki tai kunta asettaa. Lupaehdot voivat vaihdella eri kunnissa ja kaupungeissa, mikä johtaa siihen, että vaikutukset liikenneturvallisuuteen ovat erilaisia eri paikkakunnilla.

Promillerajan asettaminen voi parantaa liikenneturvallisuutta, koska se kieltää päihtyneenä ajamisen lailla. Toisaalta on epävarmaa, miten promillerajan noudattamista voidaan käytännössä valvoa, sillä se vaatii poliisilta resursseja. Esityksessä arvioidaan kuitenkin, että suuri osa mikroliikkujista

noudattaisi promillerajaa joko lainkuuliaisuuden tai sanktiouhan vuoksi. Näin ollen voidaan olettaa, että ainakin osa päihtyneenä tehdyistä matkoista jäisi kokonaan tekemättä.

Hyvinkään kaupungin mielestä edellä mainitut vaikutukset ovat yhteiskäyttöisen sähköpotkulautailun turvallisuuden ja toimivuuden kannalta merkittävimmät.

Mikroliikennelupa

Huomiot mikroliikennelupaa koskevista ehdotuksista

Mikroliikennelupa ja sen myötä kunnan mahdollisuus säädellä yhteiskäyttöisten mikroliikkumispalveluiden toimintaa ja käyttöä on tarpeellinen ja odotettu uudistus. Mikroliikenneluvan avulla voidaan tehokkaimmin vaikuttaa yhteiskäyttöisen sähköpotkulautailun turvallisuuteen ja sujuvuuteen. Mikroliikenneluvan myöntäminen ja lupaehtojen määrittely sekä ehtojen mukanaan tuoma tarve riittävälle valvonnalle edellyttävät kuitenkin kaupungilta resursseja, joihin ei ole varauduttu. Toisaalta nykyisessä tilanteessa yhteiskäyttöisiin sähköpotkulautoihin liittyvä työ vie kaupungin liikennesuunnittelun työaikaa, mutta käytetty aika ei välttämättä tuota toivottuja tuloksia, koska viime kädessä operaattorit voivat toimia vapaasti. Lupamallin käyttöönoton myötä toiminnasta tulee ainakin johdonmukaisempaa ja systemaattisempaa.

Promilleraja

Huomiot kevyiden sähköajoneuvojen ja moottorilla varustettujen polkupyörien kuljettamisen promillerajaa koskevista ehdotuksista

Ks. kohta 2.

Liikennevalvonta

Huomiot liikennevalvontaa koskevista ehdotuksista

Ei huomautettavaa.

Liikenteenohjauslaitteet

Huomiot uusia liikenteenohjauslaitteita (liikennemerkki ja tiemerkintä) koskevista ehdotuksista

Uudet liikenteenohjauslaitteet voivat olla hyödyllinen lisä kevyiden sähköajoneuvojen liikenteen ja pysäköinnin ohjaamisessa. Uuden, kevyiden sähköajoneuvojen ajoneuvoryhmää osoittavan lisäkilven lainvoimaisuus on kuitenkin epäselvä, koska tieliikennelain mukaan polkupyörät ja niihin rinnastettavat ajoneuvot eivät kuulu pysäköintikieltomerkin vaikutusalueeseen. Liikennemerkkin vaikutusta ei voida laajentaa lisäkilvillä, joten esitetty uusi lisäkilpi ei näin ollen olisi lainvoimainen.

Kaupungilla ei ole resursseja asettaa monia kevyiden sähköajoneuvojen ajoneuvoryhmää osoittavia liikennemerkkejä ympäri kaupunkia. Siksi yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen pysäköintiä voidaan parhaiten ohjata operaattoreiden mobiilisovelluksiin määritettävillä geoidatuilla alueilla. Uudet liikenteenohjauslaitteet voivat tukea ja tehostaa sähköpotkulautojen pysäköintiä ruuhkaisimmilla ja

kriittisimmillä alueilla, kuten esimerkiksi ydinkeskustassa, mutta ne eivät toimi ensisijaisena keinona sähköpotkulautojen pysäköinnin ohjauksessa.

Ajoneuvolain soveltamisala

Huomiot ajoneuvolain soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta

Ajoneuvojen liikennesääntöjen yhtenäistäminen niin, että kaikkiin sähköpotkulautamallisiin ajoneuvoihin ja liikkumisvälineisiin sovelletaan polkupyöräilijän liikennesääntöjä, selkeyttää sähköisten ajoneuvojen sääntöjen kokonaisuutta. Jotta uudistuksella voidaan vaikuttaa positiivisesti liikenneturvallisuuteen, sääntötietoisuuden lisääminen liikkujien keskuudessa on tärkeää.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomiot muista mahdollisista asioista

Mikroliikenneluvan avulla kaupunki voi määrittää yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen käytön vähimmäisiän omalla alueellaan. Ikärajan noudattamisen valvonta on kuitenkin epäselvää, eikä esityksessä oteta kantaa siihen, kuka valvonnasta vastaa. Kaupunki voi edellyttää lupaehdoissa mikroliikennepalvelun tarjoajaa asettamaan palvelun käytölle ikärajan, mutta käytännössä ikärajan noudattamista ei pystytä valvomaan. Ikärajan noudattaminen jää käyttäjän omalle vastuulle.

Esityksen mukaan uuden lainsäädännön on tarkoitettu tulevan voimaan 1.5.2025. Aikataulu on äärimmäisen tiukka kesäkautta 2025 ajatellen. Lain toimeenpano kunnissa edellyttää lupaehtojen määrittämistä hyväksytyin lain pohjalta. Operaattorit aloittavat sähköpotkulautojen tarjonnan kaduilla huhti-toukokuussa. Kesken kauden 2025 voimaan tuleva laki olisi niin kunnille ja operaattoreille kuin asiakkaillekin hankala. Hyvinkään kaupungin mielestä olisi tarkoituksenmukaisinta, että mikroliikennelupa voitaisiin ottaa käyttöön vasta kesäkaudella 2026, jolloin toimeenpanon valmistelulle jää kunnissa riittävästi aikaa.

Kiuru Kimmo
HYVINKAA - Kaupunginhallitus